

3936316 LCRU/M : สาขาวิชา : พัฒนาชนบทศึกษา ; ศศ.ม. (พัฒนาชนบทศึกษา)

คำสำคัญ : กลุ่มออมทรัพย์/รูปแบบและวิธีการดำเนินงาน/การพัฒนาชนบท

ชิตชยางค์ ยมาภัย : ศึกษาเปรียบเทียบการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์ชุมชน : ศึกษากรณีกลุ่มออมทรัพย์ในเขตพื้นที่อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา (A COMPARATIVE STUDY OF SAVING GROUP : AREA STUDY OF SUNGNOEN DISTRICT, NAKHONRATCHASIMA PROVINCE) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : ขงยุทธ บุราสิทธิ์ ศศ. บ., ศศ. ม., เรืองเดช ปิ่นเชื่อนจัตยั พธ. บ., M. A., Ph. D., ขนิษฐา กาญจนรังษินันท์ รบ., พบ. ม., กศ.ด. 175 หน้า. ISBN 974-661-998-5

วิทยานิพนธ์เรื่องนี้ เป็นการศึกษาด้วยระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ

1) ศึกษาเปรียบเทียบรูปแบบการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์ที่ชาวบ้านริเริ่มดำเนินการเอง กับกลุ่มออมทรัพย์ที่ส่งเสริมโดยหน่วยงานภาครัฐ และ 2) ศึกษานัยเชิงการพัฒนาชนบทอันเป็นผลจากกิจกรรมกลุ่มออมทรัพย์

กลุ่มออมทรัพย์ที่เป็นกรณีศึกษา ได้แก่ กลุ่มออมทรัพย์บ้านโคกสูง ซึ่งปัจจุบันมีสมาชิก 194 ราย มีเงินทุนจำนวน 1,400,000 บาท และกลุ่มออมทรัพย์ตะคลองแกล้ง ซึ่งปัจจุบันมีสมาชิก 182 ราย มีเงินทุน 950,000 บาท

ผลการศึกษาเปรียบเทียบกลุ่มออมทรัพย์ทั้งสองมีลักษณะทั่วไปที่คล้ายคลึงกัน ความแตกต่างที่สำคัญ คือ กิจกรรมของกลุ่ม กล่าวคือ กลุ่มบ้านโคกสูง มีเฉพาะกิจกรรมการออม และกิจกรรมการให้สินเชื่อ ส่วนกลุ่มตะคลองแกล้ง เพิ่มกิจกรรมเสริม คือ การขายปุ๋ยเงินเชื่อ

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มออมทรัพย์ทั้งสองรูปแบบเป็น ขบวนการของประชาชน เป้าหมายสำคัญของกิจกรรมคือ การสร้างระบบทุนในหมู่บ้าน ซึ่งมีพันธกิจสำคัญ คือ การรวมเงิน รวมคน กลยุทธ์สำคัญในการดำเนินงานของกลุ่ม คือ การใช้วัฒนธรรมชุมชน และ ความสัมพันธ์ของคนภายในชุมชน

ผลของกิจกรรมกลุ่มออมทรัพย์ทั้งสองรูปแบบที่ชัดเจน คือ การที่ชาวบ้านมีทางเลือกทางการเงินเพิ่มขึ้น นอกจากนั้น กิจกรรมของกลุ่มยังส่งผลต่อการพัฒนาคน และพัฒนาชุมชนโดยเฉพาะอย่างยิ่งในการเพิ่มทุนทางสังคม ให้ชุมชนชนบทมีความเข้มแข็งขึ้น